

KARTA USŁUGI

USTALANIE UPRAWNIEŃ DO ŚWIADCZEŃ

Rekompensata z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

KOGO DOTYCZY?	Osoby urodzonej po 31 grudnia 1948 r., która przed 1 stycznia 2009 r. wykonywała przez co najmniej 15 lat pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, ale nie nabyła z tego tytułu prawa do wcześniejszej emerytury.
JAKIE DOKUMENTY SĄ WYMAGANE?	Świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wystawione przez pracodawcę lub przez jego następcę prawnego.
KIEDY ZŁOŻYĆ DOKUMENTY?	Wraz z wnioskiem o przyznanie emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego zgłoszonym nie wcześniej niż na 30 dni przed spełnieniem ostatniego z warunków wymaganych do przyznania świadczenia. Jeżeli wniosek zostanie złożony wcześniej, organ rentowy wyda decyzję o odmowie prawa do emerytury, wskazując, które warunki nie zostały spełnione.
GDZIE I W JAKI SPOSÓB ZŁOŻYĆ DOKUMENTY?	Wniosek można złożyć: • osobiście lub przez pełnomocnika w dowolnej jednostce organizacyjnej ZUS (pisemnie lub ustnie do protokołu) • za pośrednictwem: operatora pocztowego, polskiego urzędu konsularnego • w formie dokumentu elektronicznego przez PUE.
JAK I KIEDY ZUS ZAŁATWI SPRAWĘ?	Wniosek rozpatruje organ rentowy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej lub jednostka organizacyjna Zakładu wyznaczona przez Prezesa ZUS. Po analizie wniosku i załączonej dokumentacji oraz ewentualnym przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego organ rentowy wydaje decyzję w terminie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.
CZY MOŻNA SIĘ ODWOŁAĆ?	Od decyzji przysługuje odwołanie, które należy wnieść pisemnie lub ustnie do protokołu, za pośrednictwem jednostki organizacyjnej ZUS, która wydała decyzję, do sądu okręgowego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji. Postępowanie odwoławcze jest wolne od opłat.
INFORMACJE DODATKOWE	Rekompensata nie jest samoistnym świadczeniem pieniężnym – przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, który jest składnikiem podstawy obliczenia zreformowanej emerytury. Rekompensata może być uwzględniona również przy ustalaniu wysokości renty rodzinnej po zmarłym, spełniającym warunki do emerytury wraz z rekompensatą po złożeniu odrębnego wniosku w tym zakresie. Wniosek może zostać wycofany, jednakże nie później niż do dnia uprawnomocnienia się decyzji organu rentowego, tj. w przypadku, gdy nie zostało złożone odwołanie do sądu – w terminie miesiąca od daty doręczenia decyzji. Przy załatwianiu formalności można skorzystać z pomocy pracowników ZUS: • w Centrum Obsługi Telefonicznej – pod numerem telefonu 22 560 16 00 (opłata za połączenie jest zgodna z planem taryfikacyjnym danego operatora)

INFORMACJE DODATKOWE

- za pośrednictwem e-maila cot@zus.pl
 - przez komunikator Skype na stronie www.zus.pl lub pod [zus_centrum_obsługi_tel](tel:224644444)
 - przez czat na stronie www.zus.pl
- konsultanci są dostępni w dni robocze: pon.–pt. w godz. 7.00–18.00
- w najbliższej jednostce organizacyjnej ZUS
- lub uzyskać informację na stronie internetowej www.zus.pl.

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych
- Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze
- Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 września 2011 r. w sprawie sporządzania i doręczania dokumentów elektronicznych oraz udostępniania formularzy, wzorów i kopii dokumentów elektronicznych.

Niniejsza karta ma charakter informacyjny i nie stanowi podstawy do wnoszenia roszczeń.

PUE (Platforma Usług Elektronicznych ZUS) to nowoczesna i wygodna forma kontaktu z ZUS. Dzięki PUE można zrealizować wiele spraw związanych z ubezpieczeniami społecznymi bez wychodzenia z domu – przez Internet. Klienci, którzy posiadają swój profil na PUE, mogą m.in. składać elektronicznie wnioski, otrzymywać elektronicznie odpowiedzi z ZUS i rezerwować wizytę w placówce Zakładu.

Jak rozpocząć korzystanie z PUE ZUS

Krok 1 – rejestracja

Aby założyć profil na PUE, należy się zarejestrować. Podczas rejestracji otrzymuje się login i wybiera hasło do swojego profilu PUE. Aby się zarejestrować, wystarczy wejść na stronę www.zus.pl i wybrać opcję „Zarejestruj się”.

Krok 2 – potwierdzenie tożsamości

Ze względu na bezpieczeństwo danych osobowych, które są dostępne na PUE, w ciągu 7 dni od dnia rejestracji, należy potwierdzić swoją tożsamość. Można to zrobić:

- osobiście w jednostce ZUS – wystarczy jedna krótka wizyta z dokumentem stwierdzającym tożsamość, albo
- elektronicznie – osoby, które posiadają profil zaufany ePUAP lub certyfikat kwalifikowany, mogą dokonać potwierdzenia tożsamości już podczas rejestracji i w tym wypadku wizyta w placówce ZUS nie jest potrzebna.

Profil zaufany ePUAP jest bezpłatny. Aby go uzyskać, wystarczy założyć konto na stronie epuap.gov.pl, złożyć wniosek o profil zaufany i potwierdzić tożsamość, np. w jednostce ZUS albo w urzędzie miasta lub gminy. Podpis kwalifikowany wydają uprawnione centra certyfikacji. Jest to usługa płatna. Jej koszt zależy m.in. od okresu ważności, na jaki certyfikat zostaje wydany. Każde z centrów prowadzi własną politykę cenową i dysponuje odmienną ofertą handlową.

Krok 3 – logowanie

Aby zalogować się na swój profil na PUE, na stronie internetowej www.zus.pl należy wpisać login i hasło PUE, a następnie wybrać przycisk „Zaloguj”. Można również logować się przy użyciu profilu zaufanego ePUAP lub certyfikatu kwalifikowanego.

pracownikom w czasie urlopu bezpłatnego i zwolnień od pracy (Dz. U. Nr 71, poz. 336). Ograniczony zakres stosowania przepisów Karty Nauczyciela nie dotyczy natomiast nauczycieli zwolnionych z obowiązku świadczenia pracy na podstawie art. 25 ust. 2 i art. 31 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych oraz wspomnianego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów. Nauczyciele ci podlegają przepisom Karty w pełnym zakresie, z uwzględnieniem przepisów wymienionego rozporządzenia. Należy zwrócić uwagę, że w przepisach Karty Nauczyciela wyraźnie rozróżnia się nauczycieli "urlopowanych" i "zwolnionych z obowiązku świadczenia pracy" na podstawie ustawy o związkach zawodowych (np. w art. 9e ust. 3).

13. W wyroku z 14 II 2002 r., I PKN 881/00 (OSNAPiUS 2002, nr 14, wkładka) SN orzekł, że nauczyciele, wychowawcy i inni pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w publicznych placówkach opiekuńczo-wychowawczych podlegają przepisom Karty Nauczyciela, gdy placówki te spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 września 2000 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. Nr 80, poz. 900), wydanym z upoważnienia art. 33k ust. 9 ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej. Trzeba jednak zaznaczyć, że od dnia 1 stycznia 2004 r. przepisy Karty Nauczyciela stosuje się tylko do tych nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych, którzy byli zatrudnieni w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i ośrodkach adopcyjno-opiekuńczych przed tym dniem (vide teza 1 komentarza).

Nie uwzględnia się natomiast do pracy nauczycielskiej następujących okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia na wypadek choroby lub macierzyństwa. Są to okresy:

1. niezdolności do pracy,
2. usprawiedliwionej nieobecności w pracy, za które w okresie od 15 listopada 1991 r. do 24 lipca 1992 r. wypłacono nauczycielowi na podstawie ustawy – Karta Nauczyciela – wynagrodzenie za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy, np. z powodu choroby, w odniesieniu do wynagrodzenia wypłaconego nauczycielowi czasie urlopu macierzyńskiego – za okres od 15 listopada 1991 r. do 31 lipca 1992 r.,
3. urlopu dla poratowania zdrowia,
4. urlopu szkoleniowego,
5. przebywania nauczycieli na urlopie na dalsze kształcenie się,
6. pozostawiania nauczycieli w stanie nieczynnym
7. otrzymanych przez pracownika zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego, opiekuńczego bądź świadczenia rehabilitacyjnego.

UWAGA! Powyższe okresy przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. wlicza się do pracy nauczycielskiej.

Nie zalicza się również – niezależnie od okresu, w jakim zostały przebyte - okresów:

1. urlopu wychowawczego,
2. urlopu bezpłatnego,
3. służby wojskowej.

Nauczycielowi urlopowanemu na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r., Nr 79, poz. 854 z późniejszymi zmianami), o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 3 ustawy – Karta Nauczyciela uwzględnia się okresy tego urlopowania przy ustalaniu okresów pracy nauczycielskiej.